

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 26 februari 2008 (04.03)
(OR. en)**

6749/08

**Interinstitutioneel dossier:
2007/0022 (COD)**

**DROIPEN 16
ENV 112
CODEC 246**

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Coreper
nr. vorig doc.:	6572/08 DROIPEN 14 ENV 96 CODEC 213
nr. Comv.:	6297/07 DROIPEN 10 ENV 95 SAN 20 CONSOM 7 CODEC 113 +ADD 1+ADD 2 COM(2007) 51 def.
Betreft:	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht

De Commissie heeft op 9 februari 2007 bij de Raad een voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht ingediend.

Bovengenoemd voorstel is aan het Europees Parlement toegezonden, zodat dit in het kader van de medebeslissingsprocedure advies kan uitbrengen.

Het Sloveense voorzitterschap heeft tot dusver drie keer informeel overleg gepleegd met de rapporteur van de Commissie juridische zaken en één keer met de rapporteur van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid van het Europees Parlement.

Het voorstel is onder het Sloveense voorzitterschap in de Groep materieel strafrecht besproken op 16 januari 2008, 31 januari en 1 februari 2008, alsmede op 25 februari 2008.

In dit document wordt het COREPER door het voorzitterschap verzocht, behoudens de resterende voorbehouden van de lidstaten die in de voetnoten staan, als basis voor verdere besprekingen in het Europees Parlement in te stemmen met

- de preambule en
- de tekst van de artikelen 2, 3 en 3 bis

van het richtlijnvoorstel, zoals deze eruitzien na de besprekingen in de laatste vergadering van de Groep materieel strafrecht op 25 februari 2008 (zie bijlage bij deze nota).

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD**inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht**

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 175, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie ¹,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ²,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's ³,

Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ⁴,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig artikel 174, lid 2, van het Verdrag dient de Gemeenschap in haar milieubeleid te streven naar een hoog niveau van bescherming.
- (2) De Gemeenschap is verontrust over het toenemende aantal milieudelicten en de gevolgen ervan, die steeds vaker de grenzen overschrijden van de staten waar de delicten worden gepleegd. Zulke delicten vormen een bedreiging voor het milieu en derhalve moet er op passende wijze tegen worden opgetreden.
- (3) De ervaring heeft aangetoond dat de bestaande sanctiesystemen ontoereikend zijn om een volledige naleving van de milieubeschermingswetgeving te garanderen. Deze naleving kan en moet worden verbeterd door middel van strafrechtelijke sancties die een sociale afkeuring uitdrukken welke kwalitatief verschilt van administratieve sancties of van een compensatieregeling naar burgerlijk recht.
- (4) Gemeenschappelijke regels inzake strafrechtelijke delicten maken de toepassing van doeltreffende onderzoekmethoden en ondersteuning binnen en tussen lidstaten mogelijk.

¹ PB C [...] van [...], blz. [...].

² PB C [...] van [...], blz. [...].

³ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁴ PB C [...] van [...], blz. [...].

- (5) [...]
- (6) Om te komen tot een doeltreffende bescherming van het milieu is er met name behoefte aan afschrikkende sancties voor activiteiten die schadelijk zijn voor het milieu, die veelal aanzienlijke schade veroorzaken of kunnen veroorzaken aan de lucht, met inbegrip van de stratosfeer, de bodem, het water en dieren of planten, alsook op het gebied van de instandhouding van soorten.
- (6 bis) De in de bijlagen bij deze richtlijn genoemde wetgeving bevat bepalingen die gekoppeld moeten zijn aan strafrechtelijke maatregelen om te bewerkstelligen dat de regels inzake milieubescherming maximaal doeltreffend zijn ¹.
- (6 ter) De verplichtingen uit hoofde van deze richtlijn hebben alleen betrekking op de wetgevingsbepalingen in de bijlagen bij de richtlijn die inhouden dat de lidstaten bij de uitvoering van die wetgeving in verbodsmaatregelen voorzien ².
- (7) Niet-naleving van een wettelijke verplichting om handelend op te treden kan hetzelfde effect hebben als een actieve handeling en derhalve dienen daarop overeenkomstige sancties van toepassing te zijn.
- (8) Bedoelde gedragingen dienen bijgevolg in heel de Gemeenschap als strafbare feiten te worden aangemerkt indien zij opzettelijk dan wel uit grove nalatigheid worden begaan.
- (9) voor een doeltreffende bescherming van het milieu moeten ook deelneming aan en aanstichting tot dergelijke ³ activiteiten als strafbare feiten worden aangemerkt.
- (9 bis) De richtlijn verplicht de lidstaten in hun nationale wetgeving strafrechtelijke sancties op te nemen voor ernstige inbreuken op de communautaire milieubeschermingsbepalingen. Deze richtlijn schept geen verplichtingen wat betreft de toepassing van dergelijke straffen of enig ander beschikbaar systeem van rechtshandhaving in individuele gevallen.
- (9 ter) [...]. ⁴

¹ DE, ES, en RO: studievoorbehoud bij deze overweging.

² ES, DE, DK, RO en Commissievertegenwoordiger: studievoorbehoud bij deze overweging.

³ FI: "opzettelijke" invoegen.

⁴ EL, DE en BE: studievoorbehoud bij de schrapping. Wordt deze overweging gehandhaafd, dan geeft BE de voorkeur aan volgende formulering: "Deze richtlijn geldt niet voor inbreuken, genoemd in Richtlijn 2005/35/EG inzake verontreiniging vanaf schepen, die betrekking heeft op illegale lozing van verontreinigende stoffen vanaf schepen."

- (10) [...]
- (11) [...]
- (12) [...]
- (13) Aangezien deze richtlijn voorziet in minimumregels, staat het de lidstaten vrij strengere maatregelen vast te stellen of te handhaven met het oog op de doeltreffende strafrechtelijke bescherming van het milieu. Deze maatregelen moeten verenigbaar zijn met het VEG.
- (13 bis) Het EURATOM-Verdrag en het daarvan afgeleide recht bevatten bepalingen inzake milieubescherming wat betreft nucleaire activiteiten. Daarom moeten in deze richtlijn milieudelicten met betrekking tot nucleaire activiteiten uitsluitend worden gedefinieerd aan de hand van het EURATOM-Verdrag en het daarvan afgeleide recht ¹.
- (14) De lidstaten moeten de Commissie informatie verstrekken over de uitvoering van deze richtlijn, teneinde haar in staat te stellen het effect van de richtlijn te beoordelen.
- (15) Aangezien de doelstellingen van het overwogen optreden, namelijk het garanderen van een doeltreffender bescherming van het milieu, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en daarom beter door de Gemeenschap kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (16) Deze richtlijn is opgesteld met inachtneming van de grondrechten en de beginselen die met name in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn vastgelegd,

¹ IE, AT en de Commissievertegenwoordiger: studievoorbehoud bij deze overweging.

Artikel 1

Onderwerp

Deze richtlijn stelt maatregelen vast op strafrechtelijk gebied teneinde het milieu doeltreffender te beschermen.

Artikel 2

Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

a) "wederrechtelijk":

- i) in strijd met op de grond van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap aangenomen wetgeving die is opgenomen in bijlage A, en
- ii) wat betreft onder het EURATOM-Verdrag vallende activiteiten, de op grond van het EURATOM-Verdrag aangenomen wetgeving die is opgenomen in bijlage B, of
- iii) een wettelijke bepaling, een bestuursrechtelijk voorschrift van een lidstaat of een besluit van een bevoegde autoriteit van een lidstaat, ter uitvoering van het Gemeenschapsrecht bedoeld onder i) en ii);

b) "beschermd in het wild levende dier- en plantensoorten":

1) in artikel 3 bis, onder a), die welke voorkomen in

- bijlage IV van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna;
- bijlage I en artikel 4, lid 2, van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand ¹, en

2) in artikel 3 bis, onder b), die welke voorkomen in

- de bijlagen A of B van Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer ².

¹ HU stelt de volgende formulering voor:
"vogelsoorten bedoeld in artikel 1 en artikel 5, van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand."

² ES stelt een nieuw streepje 2.b.3 voor in plaats van 2c:
"beschermd in het wild levende dier- en plantensoorten": in artikel 3, onder h):
- de soorten in bijlage II of IV van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna;
- de soorten in bijlage I bij, of bedoeld in artikel 4, lid 2, van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand;
- de soorten die leven, broeden of rusten in een speciale beschermingszone genoemd in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna."

- c) "habitat binnen een beschermd gebied": een habitat van soorten waarvoor een gebied is aangewezen als speciale beschermingszone overeenkomstig artikel 4, lid 1 of lid 2, van Richtlijn 79/409/EEG van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en elke natuurlijke habitat of een habitat van soorten waarvoor een gebied is aangewezen als speciale beschermingszone overeenkomstig artikel 4, lid 4, van Richtlijn 92/43/EEG van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna ¹.
- d) "rechtspersoon": juridische entiteit die deze hoedanigheid krachtens het toepasselijke nationale recht bezit, met uitzondering van staten of andere publiekrechtelijke lichamen bij de uitoefening van hun openbare macht, en van publiekrechtelijke internationale organisaties.

Artikel 3

Delicten

De lidstaten zorgen ervoor dat de volgende handelingen een strafrechtelijk delict vormen als zij wederrechtelijk en opzettelijk of ten minste uit grove nalatigheid worden begaan:

- a) het lozen, uitstoten of anderszins introduceren van een hoeveelheid materie of ioniserende straling in de lucht, de grond of het water, waardoor de dood van of ernstig letsel aan personen dan wel aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, grond of water of aan dieren of planten wordt veroorzaakt dan wel dreigt te worden veroorzaakt;
- b) het beheren van afvalstoffen of het achterlaten, dumpen of ongecontroleerd beheren van afvalstoffen ², met inbegrip van gevaarlijke afvalstoffen, waardoor de dood van of ernstig letsel aan personen dan wel aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, grond of water of aan dieren of planten wordt veroorzaakt dan wel dreigt te worden veroorzaakt;
- c) het exploiteren van een bedrijf waar een gevaarlijke activiteit wordt verricht of waar gevaarlijke stoffen of preparaten worden opgeslagen of gebruikt, waardoor buiten het bedrijf de dood van of ernstig letsel aan personen dan wel aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, grond of water of aan dieren of planten wordt veroorzaakt dan wel dreigt te worden veroorzaakt;

¹ FR: studievoorbehoud.

² DE, gesteund door NL: "beheren van afvalstoffen" dient te worden begrepen in de zin van de toekomstige afvalstoffenrichtlijn.

- d) het overbrengen van afvalstoffen, indien deze activiteit valt binnen de werkingssfeer van artikel 2, punt 35, van Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad, en niet-verwaarloosbare hoeveelheden betreft, ongeacht of de overbrenging tot stand komt door één enkele dan wel door meerdere, kennelijk met elkaar in verband staande verrichtingen;
- e) het vervaardigen, verwerken, opslaan ¹, gebruiken, vervoeren, uitvoeren of invoeren van kernmateriaal of andere gevaarlijke radioactieve stoffen, waardoor de dood van of ernstig letsel aan personen dan wel aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, grond of water of aan dieren of planten wordt veroorzaakt dan wel dreigt te worden veroorzaakt;
- ee) het bezitten en vangen of zich toe-eigenen van specimens van beschermde in het wild levende dier- en plantensoorten, tenzij de handeling betrekking heeft op een verwaarloosbare hoeveelheid en een verwaarloosbaar effect heeft op de staat van instandhouding van de soort.
- h) Elke handeling ² die aanzienlijke schade aan een habitat binnen een beschermd gebied veroorzaakt ³.
- i) het verhandelen, produceren, op de markt brengen of gebruiken van ozonafbrekende stoffen ⁴.

Artikel 3 bis

De lidstaten zorgen ervoor dat de volgende handelingen een strafrechtelijk delict vormen indien zij onwettelijk en opzettelijk worden begaan:

- g) het doden of vernietigen van specimens van beschermde in het wild levende dier- en plantensoorten, behalve in gevallen waarin de handeling betrekking heeft op een verwaarloosbare hoeveelheid van zulke specimina en een verwaarloosbaar effect heeft op de staat van instandhouding van de soort;

¹ IE: "verwijderen" toevoegen.

² FI: bedenkingen bij het onnodig brede bereik van het woord "conduct" ("handeling"); bepaling beperken tot "Acts" ("daden") (en "nalatigheden" weglaten).

³ DE: voorbehoud bij deze formulering; liever volgende bewoordingen: "h) de ontginning of winning van bodembestanddelen, uitgraving of landophoging, het creëren, wijzigen of verwijderen van een waterlichaam, het droogleggen van een wetland, het optrekken van een gebouw of het kappen van een bos, waarbij sterk wordt afgeweken van de doelstelling van instandhouding van een beschermde habitat".

DK: voorbehoud; voorkeur voor volgende formulering: "h) het uitvoeren van activiteiten in de vorm van plannen of projecten die aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor een habitat binnen een beschermd gebied, zonder toestemming van de bevoegde autoriteiten". DE: staat positief tegenover deze formulering.

⁴ HU stelt, gesteund door PL, voor om minder ernstige gevallen uit te sluiten, en wel als volgt: "het verhandelen, produceren of op de markt brengen van ozonafbrekende stoffen tenzij de handeling betrekking heeft op een verwaarloosbare hoeveelheid."

b) het verhandelen van specimens van beschermde in het wild levende dier- en plantensoorten of delen of afgeleide producten daarvan, tenzij de handeling betrekking heeft op een verwaarloosbare hoeveelheid van deze specimens en een verwaarloosbaar effect heeft op de staat van instandhouding van de soort ¹.

Artikel 4

Uitlokking, hulp en medeplichtigheid

De lidstaten zorgen ervoor dat uitlokking van, en hulp en medeplichtigheid aan, de in artikel 3 en artikel 3 bis bedoelde opzettelijke handelingen strafbaar gesteld worden als strafrechtelijk delict.

Artikel 5

Sancties

Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat op de in de artikelen 3, 3 bis en 4 bedoelde delicten doeltreffende, evenredige en afschrikkende strafrechtelijke sancties staan.

Artikel 6

Aansprakelijkheid van rechtspersonen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat rechtspersonen aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de in de artikelen 3 en 4 genoemde delicten die te hunnen voordele worden gepleegd door individueel of als lid van een orgaan van de rechtspersoon handelende personen die in de rechtspersoon een leidende positie bekleden op grond van:

- a) de bevoegdheid om de rechtspersoon te vertegenwoordigen, of
- b) de bevoegdheid om namens de rechtspersoon beslissingen te nemen, of
- c) de bevoegdheid om binnen de rechtspersoon controle uit te oefenen.

2. De lidstaten zorgen er eveneens voor dat een rechtspersoon aansprakelijk kan worden gesteld wanneer, als gevolg van gebrekkig toezicht of gebrekkige controle door een in lid 1 bedoelde persoon, een in de artikelen 3 en 4 genoemd delict ten voordele van de rechtspersoon kon worden gepleegd door een persoon die onder diens gezag staat.

¹ NL: g) liever onderbrengen in artikel 3. BE, ES, LUX, IT, SE en COM: kunnen zich daarin vinden.

3. De aansprakelijkheid van een rechtspersoon krachtens de leden 1 en 2 sluit niet de strafrechtelijke vervolging uit van natuurlijke personen die als dader, aanstichter of medeplichtige bij de in artikel 3 genoemde delicten betrokken zijn.

Artikel 7

Sancties voor rechtspersonen

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om tegen een rechtspersoon die volgens artikel 6 aansprakelijk is gesteld, sancties te kunnen treffen die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Artikel 8¹

Verslaglegging

[...] geschrapt.

Artikel 9

Omzetting

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op [...] aan deze richtlijn te voldoen.[...]

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in de bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 10

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

¹ Commissievertegenwoordiger: tegen schrapping.

Artikel 11
Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, op

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter
